

AH 2046

2026Z04535

Antwoord van staatssecretaris Bertram (Infrastructuur en Waterstaat), mede namens de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 27 mei 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025-2026, nr. 1408

Vraag 1: Bent u op de hoogte van het bericht “Kankerrisico voor omwonenden Chemelot veel groter dan gedacht: ‘Dit is zeer zorgelijk’”?

Ja.

Vraag 2: Hoe kan het dat Chemelot jarenlang kennelijk veel meer kankerverwekkende stoffen uitstoot dan het rapporteert? Waarom stelt de provincie vertrouwen te hebben in de cijfers van Chemelot, terwijl het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) daar geen zekerheid over geeft?

De provincie Limburg is bevoegd gezag voor Chemelot. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) houdt namens de provincie toezicht, met zowel wettelijke controles als bovenwettelijke controlemetingen.

De provincie Limburg heeft op 19 december 2025 een reactie op het RIVM-rapport gestuurd aan Provinciale Staten met het beleid dat in de regio wordt gevoerd¹. De provincie Limburg heeft daarin aangegeven dat de ODZL, net als het RIVM, verschillen heeft gevonden tussen de gemeten immissiewaarden en berekeningen van immissiewaarden op basis van de geregistreerde emissiegegevens van Chemelot.^{2,3}

Verschillen tussen berekeningen en metingen zijn niet ongebruikelijk, maar vanwege de grootte van de verschillen tussen de immissiemetingen en de verspreidingsberekeningen heeft de ODZL veelvuldig met Chemelot gesproken en is nader onderzoek gepleegd naar mogelijke oorzaken bij Chemelot. Volgens de ODZL werd de stijging van immissies veroorzaakt door lekkages bij twee pompen en een niet goed functionerende fakkelininstallatie. De lekkages zijn in het najaar van 2023 verholpen en de betreffende fakkelininstallatie is sinds 2024 niet meer in gebruik voor dit productieproces.

Sinds deze maatregelen zijn getroffen, liggen de berekende en gemeten waarden dicht bij elkaar en laten metingen zien dat de concentraties van geëmitteerde stoffen in de lucht in de afgelopen jaren zijn gedaald.

Vraag 3: Hoe reageert u op emeritus-hoogleraar Toxicologie Martin van den Berg, die stelt dat "de uitstoot dusdanig overschrijdend is dat de omgevingsdienst hier direct met Chemelot over om tafel had gemoeten"?

De ODZL is naar aanleiding van de verschillen tussen metingen en berekeningen met Chemelot in overleg getreden. Zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 4: Is Chemelot inderdaad meteen aangesproken en welke maatregelen heeft de provincie genomen?

¹ [Mededeling portefeuillehouder inzake RIVM gezondheidsverkenning Chemelot, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 16-12-2025 \(GS DOC-00866677\) Limburg - iBabs Publieksporaal](https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/10277919-9e17-413c-bb13-ac13d59e95e3)
<https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/10277919-9e17-413c-bb13-ac13d59e95e3>

² [Mededeling portefeuillehouder inzake immissies Chemelot, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 5-3-2024 \(GS DOC-00621125\)](https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/e6f2e462-5e2a-45cb-b41c-3bee79f22d60?documentId=789ef154-bb41-4e86-8757-a232e58612a8)
<https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/e6f2e462-5e2a-45cb-b41c-3bee79f22d60?documentId=789ef154-bb41-4e86-8757-a232e58612a8>

³ [Mededeling portefeuillehouder inzake Monitoring zeer zorgwekkende stoffen nabij Chemelot 2018- 2024, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 10-6-2025 \(GS DOC-00784609\)](https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/a5b8fd17-afdd-4c40-8a54-8532e21f7d68?documentId=00f38303-e752-4fcd-a529-d839007c2d0d)
<https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/a5b8fd17-afdd-4c40-8a54-8532e21f7d68?documentId=00f38303-e752-4fcd-a529-d839007c2d0d>

Ja, de ODZL is naar aanleiding van de verschillen tussen metingen en berekeningen met Chemelot in overleg getreden en er zijn maatregelen getroffen. Zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 5: Wat zijn de gezondheidseffecten en de potentiële risico's van de stapeling van schadelijke stoffen voor de omwonenden?

Het bepalen van gezondheidseffecten en potentiële risico's die optreden door 'stapeling' van schadelijk stoffen is zeer complex en hierover is veel nog niet bekend. Om deze risico's te ondervangen wordt in Europees verband (REACH) o.a. de mogelijkheid van een 'mixture assessment factor' onderzocht voor het beoordelen van stoffen.

De concentraties van individuele chemische stoffen in de lucht bij Chemelot, gemeten of berekend, laten zien dat het maximaal toelaatbaar risico (MTR_{lucht}) voor desbetreffende stoffen niet wordt overschreden. Het MTR is gedefinieerd als de kans op maximaal één extra geval van overlijden (door kanker) op een miljoen mensen per jaar door blootstelling aan een stof.

Bij RIVM-onderzoek naar de toepasbaarheid van de Hazard Index-methode (bedoeld om mengselrisico's vast te kunnen stellen) is voor drie stoffen⁴ die specifiek op grond van hun risicoprofiel door ODZL zijn bemeaten, een mengselrisico geconstateerd bij meetpunt Vouershof (op/aan de rand van het Chemelotterrein) voor de jaren 2018-2021 en 2023. Hierover is gerapporteerd in het RIVM-rapport 'Gezondheid en leefomgeving rond Chemelot'.

De gezondheidseffecten van 'stapeling' met andere stoffen zoals NO_x en fijnstof zijn helaas nog lastiger te duiden. Daarom blijft de inzet gericht op de terugdringing van alle schadelijke emissies, onder andere door het opstellen vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) voor de industrie bij zeer zorgwekkende stoffen.

Vraag 6: Wat betekent het volgens u dat uit onderzoek blijkt dat omwonenden van Chemelot hun gezondheid structureel lager beoordelen dan het landelijk gemiddelde, dat de zorgkosten daar aanzienlijk hoger liggen dan het landelijk gemiddelde en dat omwonenden van Chemelot - in vergelijking met andere

⁴ Benzeen, 1,3-butadien en monovinylochloride.

Nederlandse gemeenten - significant meer chronische ziekten, een minder goede algemene gezondheid en een lager mentaal welzijn rapporteren?

Het kabinet heeft vernomen dat de omwonenden bij Chemelot helaas hun gezondheid structureel lager beoordelen dan het landelijke gemiddelde. De gezondheid van omwonenden van industrie wordt bepaald door verschillende factoren, zoals leefomgeving, arbeid, opleiding, inkomen, leefstijl en genetische factoren.⁵ Gezondheid is in Nederland, maar ook in de rest van de wereld, helaas niet gelijk verdeeld. We zien verschillen in ervaren gezondheid tussen regio's en wijken, maar ook tussen mensen met een hoger en lager inkomen en een hogere of lagere opleiding. Al deze factoren kunnen een rol spelen in het lager ervaren van gezondheid van omwonenden bij Chemelot. Naast een adequaat stoffenbeleid (zie het antwoord op vraag 5) is dus ook het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen een belangrijk doel van het preventiebeleid van het kabinet.

Vraag 7: Hoe reageert u op de conclusies van hoogleraar Gera Nagelhout dat de waslijst aan gezondheidsklachten in de regio angstaanjagend is (vaker astma, longaandoeningen, hart- en vaatziekten, kanker, slaapproblemen, geluidsoverlast, etc.)?

In een aantal regio's en wijken komen gezondheidsklachten vaker voor dan elders in Nederland. Dat geldt ook voor andere delen van Zuid-Limburg.⁶ Hier kunnen verschillende factoren een rol in spelen. Zie ook het antwoord op vraag 6.

Vraag 8: Hoe reageert u op de conclusies van hoogleraar Van Schayck dat er in het Chemelot-rapport gekeken is naar slechts drie afzonderlijk gerapporteerde zeer zorgwekkende stoffen (terwijl er meer schadelijke stoffen zijn uitgestoten) en dat als de logische stap was gezet om het effect van die stoffen bij elkaar op te tellen, de uitstoot boven de grenswaarden van wat gevaarlijk is zou uitkomen?

In het RIVM-rapport 'Gezondheid en leefomgeving rond Chemelot' is voor de beoordeling van het mengselrisico gekeken naar meer dan de drie zeer zorgwekkende stoffen (ZZS'en). Op basis van de beschikbare gegevens uit de emissieregistratie zijn vijftien zeer zorgwekkende stoffen (ZZS'en) in de analyse betrokken⁷. Voor drie van de twaalf ZZS'en (namelijk 1,3-butadien,

⁵ RIVM, Impactvolle determinanten van gezondheid, september 2025, [Impactvolle Determinanten van gezondheid. Actualisatie september 2025 | RIVM](#)

⁶ www.vzinfo.nl

⁷ Tussen 2013 en 2015 heeft de ODZL in de omgeving van Chemelot ruim 70 vluchtige organische stoffen geïnventariseerd. Hieruit kwam naar voren dat aandacht besteed moet worden aan monovinychloride (MVC) en 1,3-butadien.

monovinylchloride en benzeen) zijn (immissie)metingen op leefomgevingsniveau beschikbaar, die door de ODZL zijn uitgevoerd.

De keuze om juist deze drie stoffen te meten op leefomgevingsniveau en hiervoor het mengselrisico op de locatie van het meetpunt te bepalen, hangt samen met het gegeven dat juist deze drie stoffen belangrijke bijdrages leveren aan het mengselrisico. Dit wordt uitvoeriger beargumenteerd in de rapportage van ODZL (zie ook mededeling provincie Limburg⁸) en het RIVM-rapport (Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: casus Chemelot).

Voor het antwoord op het tweede deel van de vraag, zie ook het antwoord op vraag 5.

Vraag 9: Waarom is er niet gerapporteerd over de nog ongeveer twaalf andere zeer zorgwekkende stoffen die bij de vergunning horen?

In het RIVM-onderzoek 'Gezondheid en leefomgeving rond Chemelot' zijn ook de genoemde twaalf andere ZZS'en meegenomen. In dit onderzoek zijn voor deze ZZS'en de berekende totale jaargemiddelde luchtconcentraties opgenomen op basis van de Emissieregistratie, omdat hiervoor geen metingen op leefomgevingsniveau beschikbaar zijn. De stoffen die zijn doorgerekend, zijn de stoffen uit de Emissieregistratie die ook op de ZZS-lijst van het RIVM staan. Zie ook het antwoord op vraag 8.

Vraag 10: Wordt er nog op korte termijn gekeken wat de stapeling en cocktail aan schadelijke stoffen voor effect heeft op de gezondheid van de omwonenden? Op welke manier wordt in de tussentijd het voorzorgsbeginsel toegepast?

De bepaling van gezondheidseffecten door stapeling en mengselvorming van chemische stoffen is op dit moment nog niet goed mogelijk. Dit blijkt onder andere uit het cumulatieonderzoek dat is uitgevoerd in het kader van de Actieagenda Industrie en omwonenden⁹. Daarom wordt hier nader onderzoek naar gedaan. Zo loopt op dit moment bijvoorbeeld een onderzoek bij het RIVM naar de Hazard Index-methode. Zie ook het antwoord op vraag 5.

⁸ Mededeling portefeuillehouder inzake immissies Chemelot, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 5-3-2024 (GS DOC-00621125)

⁹ Kamerstuk 28 089 nr. 346. (Kamerbrief Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden)

In het kader van het Impulsprogramma Chemische Stoffen onderzoekt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (mede op basis van de onderzoeksuitkomsten) hoe cumulatie van chemische stoffen het best in beleid kan worden meegenomen. Toepassing van het voorzorgsbeginsel is een afweging die aan het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Limburg, is.

Vraag 11: Bent u het ermee eens dat extra bescherming van de gezondheid van omwonenden niet nog jarenlang op onderzoek mag wachten, maar dat er uit voorzorg extra maatregelen moeten worden getroffen? Zo nee, waarom neemt u onnodige risico's met de gezondheid van mens en milieu?

Toepassing van het voorzorgsbeginsel is een afweging die aan het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Limburg, is. Zie verder de antwoorden op vragen 5, 6 en 10.

Vraag 12: Bent u het met hoogleraar Van Schayck eens dat de provincie als vergunningverlener moet eisen dat de ontbrekende concentraties van zeer zorgwekkende stoffen in kaart worden gebracht en dat als Chemelot zich niet aan de vergunning houdt, er handhavend moet worden opgetreden?

Zoals uit het antwoord op vraag 2 blijkt, is hier door de provincie Limburg als bevoegd gezag actie op ondernomen. Het bevoegd gezag opereert in dit soort kwesties overigens onafhankelijk, met in achtneming van de wettelijke kaders.

Vraag 13: Wanneer zijn de voor milieu en gezondheid belangrijkste vergunningen van Chemelot voor het laatst geactualiseerd en aangescherpt?

De provincie Limburg is het bevoegd gezag voor Chemelot. De milieuvergunningen van Chemelot Site Permit BV, inclusief actualisaties van de vergunningen per fabriek, zijn te vinden op de website van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.¹⁰ Hier is onder andere te vinden dat het algemene deel gewijzigd is in 2024 en dat de lozingsvergunning voor de Integrale Afvalwaterzuiveringsinstallatie (IAZI) op het Chemelot-terrein in Geleen in december 2020 is afgegeven (revisie), voor een periode tot en met 31-12-2027. De lozingsvergunning is destijds geactualiseerd en aangescherpt.

¹⁰ Chemelot Site Permit BV | Omgevingsdienst Zuid-Limburg: <https://odzuidlimburg.nl/actuele-besluiten-/vergunningen/chemelot+site+permit+bv/default.aspx>

Vraag 14: Klopt het dat Chemelot schadelijke stoffen loost die kilometers worden verspreid en steeds uit het drinkwater moeten worden gezuiverd op kosten van de belastingbetaler?

Bevoegde gezagen passen wet- en regelgeving toe om vergunningen te laten voldoen aan vigerende wet- en regelgeving. Het bevoegde gezag voor de lozingsvergunning, het waterschap Limburg, geeft aan dat de aan Chemelot vergunde stoffen zijn getoetst conform de hiervoor geldende toetsingskaders.

Binnen deze kaders valt het Handboek Immissietoets, waarin de drinkwatertoets als verplichte stap is opgenomen. Deze drinkwatertoets moet worden uitgevoerd voor alle lozingen die invloed kunnen hebben op drinkwaterinnamepunten. Deze stap in de Immissietoets vereist ook dat de lozende partij tijdig contact opneemt met het drinkwaterbedrijf (voordat een aanvraag formeel wordt ingediend) om de (gevolgen van de) lozing te bespreken. Het uitgangspunt hierbij is dat emissies van ZZS'en zoveel mogelijk worden geminimaliseerd en, waar mogelijk, tot nul worden teruggebracht.

Ook voor de financiering van het zuiveren van drinkwater gelden specifieke wettelijke kaders (Drinkwaterwet).

Vraag 15: Is er in het kader van de doelen van de Kaderrichtlijn Water, bescherming van natuur en (de kosten van) drinkwaterkwaliteit overwogen om de lozingsvergunningen voor Chemelot aan te scherpen, in ieder geval vanaf 2027? Zo ja, wat gebeurt er dan concreet? Zo nee, waarom niet?

Het waterschap Limburg is de bevoegde instantie voor de lozingsvergunningen voor Chemelot. Het waterschap geeft aan dat het proces om te komen tot een nieuwe lozingsvergunning per 1 januari 2028 zich in de fase van vooroverleg bevindt. Daarbij worden alle relevante wettelijke kaders, zoals de KRW, en het drinkwaterbelang meegewogen. Na het indienen van de aanvraag (naar verwachting eind 2026) zal de vergunning concreet vormgegeven worden. Mogelijk leidt dit tot aanscherping ten opzichte van de huidige vergunning.

Vraag 16: Is er bereidheid om te kijken naar het effect van de combinatie van schadelijke chemische stoffen, microplastics en zware metalen op het milieu en de gezondheid en bijvoorbeeld de Hazard Index te gebruiken? Zo ja, hoe precies? Zo

nee, waarom blijven we dan onnodige risico's nemen met gezondheid van mens en milieu?

Ja, het is staand beleid om de mogelijke effecten van de combinatie van schadelijke stoffen beter in kaart te brengen, zie ook het antwoord op vraag 5 en 10. In het kader van het Impulsprogramma Chemische Stoffen onderzoekt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (mede op basis van onderzoeksuitkomsten) hoe cumulatie van chemische stoffen het best in beleid kan worden meegenomen.

Vraag 17: Weet u nog dat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) concludeerde dat onder andere de gezondheidsschade door de uitstoot van milieuverontreinigende stoffen in Nederland 46 miljard euro per jaar kost?

De publicatie van het PBL is bekend.

Vraag 18: Wat zijn in euro's ongeveer de kosten van de schade die Chemelot veroorzaakt?

Het PBL heeft berekeningen op sectorniveau gemaakt. Bij het toepassen van de door het PBL gehanteerde methode op de specifieke maatschappelijke kosten als gevolg van uitstoot door specifieke bedrijven zouden de nodige methodologische slagen om de arm moeten worden gehouden. In een recent onderzoek¹¹ van Natuur & Milieu wordt dit wel gedaan. Deze berekeningen zijn door het kabinet niet gevalideerd, maar kunnen een indicatie geven van de orde grootte.

Hoe dan ook is de inzet van het kabinet om de maatschappelijke kosten van industriële activiteiten terug te dringen. Daarbij is het behulpzaam om de gevolgen van specifieke activiteiten (preciezer) in euro's te kunnen uitdrukken. Het RIVM zal in dat kader onderzoek uitvoeren om tot een handreiking te komen voor het bepalen van de gezondheidsrisico's als gevolg van industriële activiteiten. Naar verwachting levert het RIVM na de zomer het eerste deel van deze studie op: een inventarisatie van inzichten uit bestaand onderzoek.

¹¹ Schone lucht, gezond leven? Niet voor iedereen | Natuur & Milieu
<https://natuurenmilieu.nl/publicatie/vervuiling-industrie/>

De overige onderdelen, waaronder inzicht in hoe zorgkosten voor inwoners nabij industrie kunnen worden bepaald, volgen daarna. Het RIVM start met een verkenning van de mogelijkheden en onmogelijkheden van het ontwikkelen van een methode om de zorgkosten veroorzaakt door industrie inzichtelijk te maken, waarbij experts aangeven dat het zinvol kan zijn om te kijken naar specifieke kosten of naar specifieke aandoeningen.

Vraag 19: Bent u zich bewust van het feit dat de Algemene Rekenkamer het toezicht op vervuilende lozingen ontoereikend en zorgwekkend vindt en hoe kijkt u vanuit die conclusies naar de casus van Chemelot?

Zoals aangegeven in de reactie op het conceptrapport 'Focus op industriële lozingen' van de Algemene Rekenkamer, kan het kabinet zich niet volledig vinden in de conclusies uit dat rapport¹². In het rapport wordt geconstateerd dat er geen centraal systeem is waarin het toezicht op alle vergunde lozingen wordt vastgelegd. Dit betekent echter niet dat het toezicht niet goed uitgevoerd wordt. Regionaal en per vergunde lozing wordt conform afspraken tussen de lozer en Rijkswaterstaat toezicht gehouden. Rijkswaterstaat controleert daarbij aangekondigd en onaangekondigd. Daarnaast monitort Rijkswaterstaat de kwaliteit van het oppervlaktewater continu.

Het rapport van de Algemene Rekenkamer gaat in op de rol van Rijkswaterstaat in vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het geval van Chemelot is de lozingsvergunning afgegeven door het waterschap Limburg. Ook vindt vanuit het waterschap toezicht plaats op de waterkwaliteit. Het waterschap bemonstert het effluent van de Integrale Afvalwaterzuiveringsinstallatie (IAZI)¹³ maandelijks en het bemonstert de deelstromen periodiek. Ook wordt periodiek met Circle¹⁴ gesproken over onder andere de voortgang van de onderzoeksverplichtingen, analyseresultaten, overschrijdingen en rapportages. Bij overschrijdingen van de norm meldt Circle dit direct bij het waterschap Limburg en wordt een achterafrapportage overgelegd. Aan de hand hiervan beoordeelt het waterschap Limburg of er sprake is van een overtreding.

¹² Reactie minister van Infrastructuur en Waterstaat op het rapport Focus op industriële lozingen | Algemene Rekenkamer: <https://www.rekenkamer.nl/documenten/2026/03/04/reactie-minister-van-infrastructuur-en-waterstaat-op-het-rapport-focus-op-industriële-lozingen>

¹³ In de IAZI wordt alle afvalwater afkomstig van het Chemelot terrein biologisch gezuiverd.

¹⁴ Circle Wastewater Services BV (Circle) is de vergunninghouder van de vigerende lozingsvergunning betreffende het lozen van effluent van de IAZI in het oppervlaktewater genaamd de Zijtak Ur

Vraag 20: Bent u zich bewust van het feit dat er vaker geconstateerd is dat uitstootgegevens die bedrijven rapporteren niet blijken te kloppen met echt onafhankelijke metingen en dat vanuit onder andere burgers, maatschappelijke organisaties, gezondheidsexperts (zoals de Expertgroep Gezondheid IJmond) en medeoverheden er een roep is om meer en onafhankelijk te meten bij bedrijven en regelgeving en toezicht op grote vervuilende bedrijven aan te scherpen?

Ja, het kabinet wil toewerken naar een systeem waarin emissies en immissies van relevante vervuilende stoffen goed en op de juiste momenten worden gemeten, dichterbij de bedrijven, waarbij meetgegevens transparanter en beter controleerbaar zijn.

Om te bepalen hoe dit het beste kan worden vormgegeven, wordt gestart met een aantal praktijkgerichte en risico-gestuurde meetpilots op het gebied van het betrouwbaarder en toegankelijker maken van immissie- en emissiemetingen bij een aantal industriële locaties. Dit zoals in december aan de Kamer gemeld in het kader van de Actieagenda Industrie en Omwonenden¹⁵. Op iedere locatie is de problematiek en de behoefte anders. Daarom wordt gestart in de praktijk en worden bedrijf en omwonenden betrokken door het bevoegd gezag (en het Rijk). Bij immissiemetingen worden GGD'en en het RIVM betrokken. De resultaten van de pilot landen in een advies over wel of niet zetten van mogelijke vervolgstappen. Op basis daarvan kan worden besloten of, en zo ja hoe er een vervolg komt.

Diverse bevoegde gezagen hebben recent in het kader van hun toezichtstaak geïnvesteerd in meer eigen meetcapaciteit. Meer meetcapaciteit hoeft overigens niet altijd een voorwaarde te zijn voor vertrouwen in meetresultaten. De gebruikte meetmethode, betere informatievoorziening daarover en transparantie over de resultaten kunnen daar ook een positieve invloed op hebben. Deze invalshoeken worden meegenomen in de pilot.

Het bevoegd gezag heeft in het kader van zijn wettelijke toezichtstaak de bevoegdheid om onafhankelijke, eigen metingen uit te voeren bij bedrijven en is dus niet afhankelijk van de meetresultaten van de industrie zelf. In de praktijk maken bevoegde gezagen hier ook gebruik van.

Vraag 21: Bent u zich ervan bewust dat de omgevingsdienst als toezichthouder op Tata Steel daarom terecht sinds een paar jaar als beleid heeft juist scherper aan de

¹⁵ Kamerstuk 28 089 nr. 346. (Kamerbrief Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden)

wind te zeilen in toezicht en handhaving bij Tata Steel, een bedrijf dat zich volgens de omgevingsdienst 'calculerend en opportunistisch' gedraagt?

De situatie bij Tata Steel is bekend. Het is aan het bevoegd gezag om invulling te geven aan de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Vraag 22: Wat bedoelt het kabinet dan precies met de zin uit het coalitieakkoord: "We maken afspraken met toezichthouders om regels niet strenger te interpreteren dan nodig is"?

Een belangrijk uitgangspunt binnen het kabinetsbeleid is het vermijden van regeldruk en van nationale koppen op Europese regelgeving, zodat er (zoveel mogelijk) een gelijk Europees speelveld is voor Nederlandse bedrijfsleven bij implementatie en uitvoering van (milieu)wet- en regelgeving.

In de eerste helft van dit jaar zet het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een internationaal milieuvergelijkingsonderzoek uit om de regeldruk in Nederland en vergelijkbare EU-lidstaten in kaart te brengen als gevolg van Europese- en nationale milieuregels. Zo ontstaat een gefundeerd beeld of en in hoeverre Nederland strengere implementatie en toepassing van milieuwet- en regelgeving kent, en wat de impact hiervan is voor het Nederlandse bedrijfsleven voor wat betreft de concurrentiepositie en het investeringsklimaat. Onderdeel van het onderzoek is een vergelijkende casusstudie naar vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor een specifieke situatie waarbij de regels gelijk zijn in de verschillende EU-lidstaten. De inzichten die hieruit naar voren komen kunnen worden benut voor beleidsontwikkeling.

Vraag 23: Hebben omwonenden er volgens u recht op om op elk moment te weten aan hoeveel schadelijke stoffen ze worden blootgesteld? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dit beter faciliteren?

Het is belangrijk dat omwonenden informatie over hun leefomgeving snel en eenvoudig kunnen vinden. De Atlas Leefomgeving biedt toegankelijke informatie en kaarten over de leefomgeving in Nederland, zoals het instrument Check je Plek¹⁶. Om relevante informatie voor omwonenden te bundelen wordt momenteel in samenwerking met het RIVM verkend op welke manier informatie over de

¹⁶ <https://www.atlasleefomgeving.nl/>

leefomgeving nabij industrie (beter) beschikbaar kan worden gesteld voor omwonenden.

Op luchtmeetnet.nl is te vinden hoe het met de luchtkwaliteit is gesteld op 99 locaties in Nederland. Dagelijks wordt onder meer de concentratie van fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}), NO, NO₂, Ozon (O₃), roet, SO₂ en NH₃ gemeten.

In de pilot Meten in het kader van de Actieagenda Industrie en Omwonenden wordt nader onderzocht hoe het meetproces rondom industrie beter kan worden ingericht en het begrip en vertrouwen bij omwonenden en bevoegde gezagen kan worden vergroot. Zie ook het antwoord vraag 20.

Consumenten worden behalve via de lucht ook via andere routes aan chemische stoffen blootgesteld, zoals via roken en voeding en uit consumentenproducten. De veiligheid van voedsel en consumentenproducten is op Europees niveau streng gereguleerd. Consumenten kunnen via de websites van het RIVM, het Voedingscentrum en "waarzitwatin.nl" meer informatie krijgen over de blootstelling, het veilig gebruik en de eventuele risico's die dit met zich meebrengt.

Vraag 24: Gaat u de Omgevingsdienst Zuid-Limburg in staat stellen om zelf vaker nauwkeurige emissiemetingen te doen van schadelijke stoffen bij Chemelot? Zo nee, waarom niet?

Zoals in het antwoord op vraag 2 is aangegeven, beschikt de Omgevingsdienst Zuid-Limburg al over de mogelijkheid om controlemetingen uit te voeren. Dit is een van de controlemiddelen die het bevoegd gezag in het kader van toezicht kan inzetten. Het bevoegd gezag is zelf verantwoordelijk voor de verdere invulling hiervan.

Vraag 25: Klopt het dat het provinciebestuur eerder heeft geprobeerd om de publicatie van een kritische RIVM-analyse over de kankerverwekkende uitstoot van Chemelot te voorkomen, omdat het zou kunnen zorgen voor 'onrust, negatieve beeldvorming en voorbarige conclusies'? Zo ja, hoe denkt u dat dat overkomt op burgers?

Naar aanleiding van de RIVM-kennisnotitie "Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: casus Chemelot" heeft de provincie Limburg een schriftelijke reactie op de uitkomsten van de notitie aan het ministerie van IenW gestuurd. De provincie Limburg vroeg daarin om een nadere duiding van de

rekenmethode en een tijdsplan voor een eventuele beleidsmatige of wettelijke verankering. De schriftelijke reactie van het ministerie van IenW daarop is als bijlage toegevoegd aan de Kamerbrief van 14 april 2025¹⁷, waarmee de kennisnotitie aan de Kamer is aangeboden.

Vraag 26: Hoe reageert u op Jack Renet, oud-medewerker van Chemelot, die stelt: "Het is elke keer hetzelfde verhaal; de overheid probeert Chemelot overal buiten te houden en stopt alles onder de mat. Wederom verkiest de provincie economisch belang boven het belang van haar inwoners"?

Ik herken mij niet in het beeld dat de overheid zaken 'onder de mat' stopt. In het antwoord op vraag 23 is al aangegeven op welke manier de overheid informatie over de kwaliteit van de leefomgeving toegankelijk maakt voor burgers. Voor wat betreft de afweging van verschillende belangen door de provincie Limburg is het niet aan mij om hierop te reageren.

Vraag 27: Bent u het ermee eens dat het rapporteren van veel te lage uitstootcijfers van schadelijke stoffen een overtreding is op de Wet op de economische delicten?

Het is aan de provincie Limburg als bevoegd gezag om te bepalen hoe het invulling geeft aan vergunningverlening, toezicht en handhaving, en om te bepalen of er sprake is van een overtreding. Zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 28: Gaat u aangifte doen tegen Chemelot? Zo nee, waarom niet?

Nee. Zie het antwoord op vraag 27.

Vraag 29: Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden voor het commissiedebat Leefomgeving van 2 april?

De vragen konden in verband met de benodigde afstemming niet binnen de termijn van drie weken en voor het commissiedebat Leefomgeving van 2 april worden beantwoord.

¹⁷ Kamerstuk 28 089 nr. 335 (Voortgangsbrief Industrie en Omwonenden)

